

Література

1. Конституція України //Відомості Верховної Ради України – 1996. – № 30. – С. 141.
2. Земельний Кодекс України від 25 жовтня 2001 року // Відомості Верховної Ради України. – 2002 – № 3-4 – ст. 27
3. Земельне право України: Підручник / За ред. О. О. Погрібного. – К.: Істина, 2007. – 448 с
4. Земельне право України: Підручник / За ред. А. П. Шеремета ТОВ «Видавництво Наші книги», 2008. – 632 с.

Ю. В. КОРНЄВ, А. В. ШЕВЧУК

*Навчально-науковий Юридичний інститут
Національного авіаційного університету*

ПРАВОВИЙ РЕЖИМ ЗЕМЕЛЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ

Земля в сільськогосподарському виробництві є незамінним чинником завдяки таким особливостям: обмеженість (незмінність кількості), її не можна перемістити, знищити, практично вичерпати її продуктивної сили. Поняття «земля» і «земельна ділянка» не однотипні. У користування й власності сільськогосподарських підприємств і громадян можуть перебувати лише індивідуально визначені, виділені в натурі на місцевості земельні ділянки, котрі мають точні межі [3, с. 85].

Правовий режим різних ділянок земель сільськогосподарського призначення неоднорідний. Така неоднорідність зумовлена: видами земель сільськогосподарського призначення, їх економічними й екологічними властивостями; юридичним статусом суб'єктів, які використовують ці землі; іншими об'єктивними обставинами. Тому зазвичай розрізняють загальний, особливий і спеціальний правовий режим ділянки земель сільськогосподарського призначення [2, с. 165]. Об'єктом загального правового режиму є вся площа земель, придатних для потреб сільського господарства. Основне цільове призначення цих земель – бути засобом виробництва продуктів харчування і кормів для тварин, а також сировини для промисловості. Особливий правовий режим встановлюється законодавством для сільськогосподарських угідь із кадастровою оцінкою вище середньорайонного рівня. До сільськогосподарських угідь у такому правовому значенні належать рілля, багаторічні насадження, сіножаті, пасовища й перелоги (ст. 22 ЗК) [1]. Правовий режим цих земель полягає в пріоритетному використанні їх для сільськогосподарських цілей.

Спеціальний правовий режим встановлюється для особливо цінних

сільськогосподарських угідь. До таких земель, відповідно до ст. 150 ЗК, належать землі дослідних полів науково-дослідних установ і навчальних закладів, землі природно-заповідного фонду, землі історико-культурного призначення та ін [1].

Основні завдання вирішуються здійсненням заходів: щодо збереження і підвищення родючості ґрунтів; щодо захисту земель від водної і вітрової ерозії, селів, підтоплення, заболочування, вторинного засолення, висушування, ущільнення та інших процесів, що призводять до деградації земель (меліорація); щодо захисту від зараження сільськогосподарських угідь бактеріально-паразитичними та карантинними шкідниками й хворобами рослин, заростання бур'янистими рослинами, чагарником і дрібноліссям, від інших видів погіршення стану земель; щодо рекультивації порушених земель, відновлення їх родючості, своєчасного залучення до господарського обігу (ст. 166 ЗК); щодо збереження і використання родючого шару ґрунту та консервації земель (ст. ст. 171, 172 ЗК) [1].

Проблема збереження й підвищення родючості земель вирішується здебільшого на рівні управління використанням і охороною земель. Це управління здійснюється спеціально уповноваженими державними органами, основними функціями яких є: облік; планування; розподіл і перерозподіл земель; регулювання порядку експлуатації земель; контроль і правове забезпечення правового режиму використання земель; охорона земель. Слід зауважити, що права та обов'язки суб'єктів правовідносин із використання земель залежать як від правового статусу цих суб'єктів, так і від особливостей конкретної земельної ділянки.

Усі землі, придатні для сільськогосподарського виробництва, мають пріоритетний режим використання. Це означає, що: вони надаються, насамперед, для сільськогосподарського використання (ст. 23 ЗК) [1]; земельним законодавством встановлені певні обмеження на угоди із земельними ділянками, призначеними для сільськогосподарських цілей; господарське використання земель сільськогосподарського призначення має не тільки не погіршувати стан земель внаслідок виробничої діяльності, але й сприяти відновленню та поліпшенню родючості ґрунтів, їх корисних властивостей; при вилученні (викупі) земель сільськогосподарського призначення для потреб, не пов'язаних із сільськогосподарським виробництвом, при тимчасовому зайнятті сільськогосподарських угідь для інших видів використання, при обмеженні використання або погіршенні якості сільськогосподарських угідь тощо власникам землі й землекористувачам відшкодовуються збитки [2, с. 172].

Отже, під правовим режимом земель сільськогосподарського призначення розуміється спеціальний порядок використання земель, встановлений законодавством для найбільш цінної категорії земельного фонду України.

Література

1. Земельний кодекс України: станом на 1 січня 2017 року. – К.: Паливода А. В, 2017. – 144с.
2. Погрібний О. О. Аграрне право / О. О. Погрібний. – К.: Істина, 2007. – 448с.
3. Курило В. І., Моторіна Т. С. Основи земельного права України: Навч. посібн. / За заг. ред. В. З. Ярчука. – К.: Магістр ХХІ сторіччя, 2006. – 160с.

С. С. ЛУКАШ

Сумська філія Харківського національного університету внутрішніх справ

ОСНОВНІ КРИТЕРІЇ ВИЗНАЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПРАЦІ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

Вища освіта в Україні представлена великою кількістю державних та приватних вищих навчальних закладів, які надають освітні послуги за різними напрямками підготовки, спеціальностями та спеціалізаціями. Якість вищої освіти, яку вони забезпечують, в першу чергу, залежить від ефективності праці та професіоналізму їх науково-педагогічного складу. Визначення рівня ефективності праці впливає на мотивацію роботи викладачів, рівень їх соціального та матеріального забезпечення, визначення переважного права на залишення на роботі тощо. Науково-педагогічна праця має творчий характер, що спричиняє проблеми при визначенні чітких критеріїв її оцінки. У зв'язку з цим перед університетами України, так само як і світу, постала проблема запровадження рейтингового оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників, що стане запорукою підвищення результативності їх роботи, покращенню мотивації та запровадженню рейтингової системи оплати праці.

Закон України «Про вищу освіту» закріпив, що науково-педагогічні, наукові та педагогічні працівники вищого навчального закладу зобов'язані: 1) забезпечувати викладання на високому науково-теоретичному і методичному рівні навчальних дисциплін відповідної освітньої програми за спеціальністю, провадити наукову діяльність (для науково-педагогічних працівників); 2) підвищувати професійний рівень, педагогічну майстерність, наукову кваліфікацію (для науково-педагогічних працівників); 3) дотримуватися норм педагогічної етики, моралі, поважати гідність осіб, які навчаються у вищих навчальних закладах, прищеплювати їм любов до України, виховувати їх у дусі українського патріотизму і поваги до Конституції України та державних символів України; 4) розвивати в осіб, які навчаються у вищих